

Styrets årsberetning for Stiftelsen Atlas-alliansen 2021

Stiftelsen Atlas-alliansen er en allianse og et samarbeid av funksjonshemmedes egne organisasjoner. Stiftelsens formål er å styrke og utvikle bistanden til funksjonshemmede i land utenfor Norge og virke som pådriver og rådgiver for myndigheter og bistandsorganisasjoner i Norge. Stiftelsen har sitt kontor i Oslo.

Funksjonshemmedes organisasjoner som har mottatt midler fra stiftelsen og/eller er aktivt engasjert i 2021 er:

- Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon (FFO)
- Norges Handikapforbund (NHF)
- Norsk Forbund for Utviklingshemmede (NFU)
- Norges Blindeforbund (NBF)
- Ryggmargsbrokk - og hydrocephalusforeningen (RH-foreningen)
- Mental Helse Ungdom (MHU)

I tillegg hadde Stiftelsen Signo en samarbeidsavtale og mottok midler fra stiftelsen i 2021.

Som del av samarbeidet «Together for Inclusion» (TOFI) mottar følgende organisasjoner midler fra Atlas-alliansen i perioden 2019-2022:

- Redd Barna Norge
- Plan Norge
- ADRA Norge
- YGlobal (KFUK-KFUM)
- Strømmestiftelsen
- Naturvernforbundet
- Kirkens Nødhjelp
- Utviklingsfondet

Som del av TOFI-samarbeidet har følgende organisasjoner mottatt mindre tilskudd i ordningen "Small Grants" i 2021:

SOS Barnebyer, YGlobal (KFUK-KFUM), Caritas Norge, Norges Idrettsforbund, RH-foreningen, og Fokus.

Som del av GDS-samarbeidet har følgende organisasjoner mottatt mindre tilskudd i ordningen "Small Grants" i 2021:

YGlobal (KFUK-KFUM), Redd Barna, Mental Helse Ungdom, SOS Barnebyer, og NRHF.

Styret i Atlas-alliansen

Styret i Atlas-alliansen hadde i 2021 følgende sammensetning:

Styremedlemmer:

Lilly Ann Elvestad (FFO), styreleder
Lars Ødegård (NHF), nestleder
Hedvig Ekberg (NFU)
Terje Andre Olsen (NBF)
Ann-Eli Spiten (RH-foreningen), representant for tilknyttede organisasjoner
Nora Ingdal (Redd Barna), ekstern representant for TOFI
Eirin Kallestad (Atlas-alliansen), ansattes representant

Vararepresentanter:

Harald Kvame Hansen (FFO)
Toril Vagstad (NFU), ble erstattet av Tom Tvedt 29.09.21
Svein Brodtkorb (NHF)
Arnt Holte (NBF)
Adrian Kjølø Tollefsen (Mental Helse Ungdom)
Birgit Philipsen (ADRA Norge)
Anders Hosar (Atlas-alliansen)

Det ble avholdt 7 styremøter og behandlet 44 saker i 2021.

Stiftelsens styre har etablert et rådgivende bistandsfaglig utvalg (BU) for å styrke, utvikle og kvalitetssikre faglig samarbeid og kompetanse mellom organisasjonene. I BU har alle de aktive organisasjonene av funksjonshemmede samt Stiftelsen Signo anledning til å stille med en representant. Bistandsfaglig utvalg har avholdt 8 møter og behandlet 58 saker i 2021.

Redegjørelse for økonomi og fortsatt drift

Stiftelsens midler ble i sin tid brakt til veie gjennom TV-aksjonen "Et nytt liv" i NRK i 2002. Aksjonsmidlene ble i sin helhet anvendt til formålet i perioden 2002 – 2012. Stiftelsens resterende egenkapital består i formålsmidler innsamlet gjennom innsamlingsaksjonen «Et nytt liv venn» og inntekter fra Bingo-spill.

Stiftelsens egenkapital har økt med kr 2 546 247 og utgjør nå kr 4 762 766, hvorav kr 200.000 utgjør grunnkapitalen. Fra 2020 er den balanseførte forpliktelsen knyttet til ytelsesplaner tatt inn i regnskapet, se note 7 i årsregnskapet. Således er driften av stiftelsen helt avhengig av finansiering fra andre inntektskilder. Stiftelsen har en rammeavtale med Norad for finansiering av bistandsarbeidet og den nødvendige administrative kostnaden for perioden 2020-2024. Basert på denne forutsetning er det grunnlag for fortsatt drift i stiftelsen.

Stiftelsen har i 2021 hatt et totalforbruk kr 217 939 875. Årets positive aktivitetsresultat på kr. 2 546 247,- overføres til øvrig formålskapital. Norad krever for rammeavtalen en egenandel på midler til bistandsprosjektene på 5 %, men Norad har fjernet kravet om egenandel for samarbeidsavtalen "Together for Inclusion".

Stiftelsen Atlas-alliansen er medlem av Stiftelsen Innsamlingskontrollen i Norge, og er godkjent registrert i Frivillighetsregisteret i Brønnøysund. Atlas-alliansens tilskuddsgivere har godkjent all rapportering og forbruk av midler for 2020. Styret har styre-og ledelsesansvarforsikring hos Gjensidige. Forsikringen dekker nåværende, tidligere og fremtidige styremedlemmer og varamedlemmer, daglig leder og ledelsen for skade på tredjemanns person, ting eller formuesskade opptil 10 000 000 NOK.

Likestilling og arbeidsmiljø.

Atlas-alliansen diskriminerer ikke på bakgrunn av kjønn, sosial status, alder, seksuell orientering, funksjonsevne, ekteskkelig status, politisk, etnisk og/eller religiøs tilhørighet. Ved utgangen av 2021 bestod sekretariatet av 15 personer, hhv. 11 kvinner og 4 menn, med Morten Eriksen som daglig leder. Det har ikke forekommet skader eller ulykker relatert til arbeidet i sekretariatet. Arbeidsmiljøet i sekretariatet vurderes som godt. Årets sykefravær har vært under 2%.

Forhold som kan påvirke det ytre miljø.

Styret kjenner ikke til forhold ved virksomheten, som har betydelig forurensende effekt på det ytre miljø. Det er derfor heller ikke iverksatt spesielle tiltak for å forhindre eller redusere negative miljøvirkninger.

Antikorrupsjonsarbeid

Atlas-alliansens sekretariat har utviklet en standard kontraktsmal for TOFI-avtalen og rammeavtalen 2020-2024 for norske partnerne og en for lokale partnerne. Kontraktene er utviklet i samråd med KPMG og økonomiansvarlig. Vedlegget til begge kontraktene inkluderer den opprinnelige kontrakten mellom Norad og Atlas-alliansen. Sekretariatet har videre videreutviklet sitt økonomiske gjennomgangsværktøy sammen med de norske Atlas-organisasjonene. Den økonomiske gjennomgangen er utvidet kraftig og gir Atlas-alliansens sekretariat grundig innsikt i alle områder av prosjektledelse og gjennomføring. Gjennomgangen er utført av sekretariatet med alle norske partnere i 2021, og oppfølgingspunkter identifisert i vurderingene er sendt ut med en dato for lukking av identifisert aksjon, og en tydelig aksjon eier.

Sekretariatet har iverksatt en omfattende gjennomgang av alle verktøy og prosedyrer, poengsum, risikostyring og oppfølgingsprosedyrer. Det nye digitale prosjektverktøyet Metis er i bruk, og ytterligere funksjonaliteter rulles ut fortløpende. Målet vårt er å iverksette sterkere tiltak for å forhindre maktmisbruk og finansiering, avdekke gamle saker og avsløre nye forsøk på korrupsjon og misbruk.

Rammeavtalen med Norad

Stiftelsen har gjennom deltakende organisasjoners arbeid støttet 34 prosjekter i 13 land og to regioner. Arbeidet i avtaleperioden 2020-2024 er konsentrert rundt fem tematiske områder: Menneskerettigheter og påvirkningsarbeid, inkluderende utdanning, helse og rehabilitering, økonomisk utvikling, og inkludering i krise og konflikt.

Menneskerettigheter og påvirkningsarbeid

- 23 av Atlas-alliansens 34 prosjekter har aktiviteter innen menneskerettighetsarbeid.
- Styrking av funksjonshemmedes organisasjoner i fattige land står sentralt i Atlas-alliansens strategi, noe som reflekteres i resultatrammeverk og rapportering.
- Andel brukt på menneskerettigheter og påvirkningsarbeid i rammeavtalen: ca. 44%

Inkluderende utdanning

- 22 av Atlas-alliansens 34 prosjekter har aktiviteter innen inkluderende utdanning.
- Formålet med dette arbeidet er å sikre at alle barn og voksne med funksjonsnedsettelse deltar i og drar nytte av utdanning. Dette er et viktig skritt og nødvendig for inkluderende utvikling for alle.
- Andel brukt på inkluderende utdanning i rammeavtalen: ca. 26%

Helse og rehabilitering

- 13 av Atlas-alliansens 34 prosjekter har aktiviteter innen helse og rehabilitering
- Tilgang til helse- og rehabiliteringstjenester er spesielt viktig for personer med funksjonsnedsettelse. Gjennom både direkte servicetilbud og henvisninger til offentlig helsetilbud arbeider Atlas-alliansen for å sikre dette.
- Andel brukt på helse og rehabilitering i rammeavtalen: ca. 14%

Økonomisk utvikling og selvstendighet

- 5 av Atlas Alliansens 34 prosjekter har aktiviteter i økonomisk utvikling.
- Personer med nedsatt funksjonsevne lever ofte i fattigdom og er avhengige av sine familier for å dekke sine daglige behov. Tilgang til økonomiske tjenester og sysselsettingsmuligheter er derfor en viktig del av Atlas-alliansens portefølje.
- Andel brukt til økonomisk utvikling i rammeavtalen: ca. 13%

Inkludering i krise og konflikt

- 2 av Atlas-alliansens 34 prosjekter har aktiviteter innen inkludering i krise og konflikt
- Personer med nedsatt funksjonsevne er særlig utsatt i krise og konflikt, og er uforholdsmessig påvirket av naturkatastrofer og i humanitære kriser. Gjennom våre prosjekter arbeider vi for at personer med funksjonshemming er bedre beskyttet i krise og konflikt.
- Andel brukt på inkludering i krise og konflikt i rammeavtalen: 3 %

“Together for Inclusion” – et banebrytende nytt partnerskap

I dette innovative, strategiske partnerskapet som vi har kalt Together for Inclusion (TOFI), har norske funksjonshemmedes organisasjoner gått sammen med noen av Norges største og mest anerkjente NGO-er for å levere et banebrytende program. Together for Inclusion kombinerer rekkevidden og utviklingskompetansen til de store frivillige organisasjonene med DPO-enes rettighetsbaserte tilnærming og spesifikke kunnskap. Partnerskapet setter funksjonshemmede i førersetet og tar sikte på å nå de mest marginaliserte med programmer under tre tematiske områder: Rettighetsarbeid og kapasitetsutvikling, inkluderende utdanning, og economic empowerment i seks partnerland: Etiopia, Mosambik, Niger, Somalia, Sør-Sudan og Uganda. I tre av landene er det Atlas-organisasjoner som har lederrollen (NBF, NFU og NHF); i de tre andre er det Redd Barna og ADRA Norge som har ledelsen. Flere av landene er nye for Atlas-organisasjonene.

Kjernen i konsortiet er et sterkt engasjement for likestilling av kvinner, menn, jenter og gutter med nedsatt funksjonsevne i alle aldre. Partnerskapet ble tildelt 277 millioner kroner i desember 2019, og etter en ny søknadsrunde tildelte Norad 217 millioner til, slik at totalen for prosjektet nå er 494 millioner kroner over fire år (2019-2022). Til tross for pandemirestriksjoner (som har vært spesielt vanskelige for utdanningsprogrammet, siden de fleste skolene har vært stengt i lange perioder) går partnerskapet fremover, og det finnes allerede mange gode eksempler på hvordan samarbeidet gjør at både DPO-er og NGO-er når flere og bredere.

Midlene brukt i TOFI-avtalen:

- Andel brukt på menneskerettigheter og påvirkningsarbeid: ca. 45%
- Andel brukt på inkluderende utdanning: ca. 43%
- Andel brukt til økonomisk utvikling: ca. 12%

Informasjon og påvirkning

Sekretariatet har fortsatt arbeidet med informasjons-, opplærings- og politisk påvirkningsarbeid i Norge, og vi har også i 2021 sett at organisasjonene engasjerer seg i dette arbeidet. Det er spesielt lagt vekt på å formidle kunnskap om funksjonshemmedes levekår og å fremme funksjonshemmedes rettigheter i norsk utviklingssamarbeid, med debatt- og informasjonsartikler i aviser og gjennom sosiale medier.

Perspektiver på fremtidig utvikling

Atlas-alliansen har bak seg tre år med sterk økt aktivitet både økonomisk, i antall samarbeidspartnere og antall ansatte. Vi har inngått tre store avtaler de siste to årene (ny rammeavtale 2020-2024, samt TOFI 1 og 2, 2019-2022), som har økt årlig omsetning betraktelig. Kontraktene og midlene har kommet svært sent på året, noe som sammen med korona-pandemien gir betydelige utfordringer, både for selve programimplementeringen og for underforbruk/etterslep.

Styret er i denne sammenheng opptatt primært av kvalitet på leveransene og minimering av risiko. Fokuset er på målgruppene og på at de får mest mulig igjen for innsats og midler. Det er videre planer for re-allokering innen land og mellom land, slik at organisasjonene i størst mulig grad kan styrke funksjonshemmedes rettigheter og organisasjoner og bedre levekår der dette er mulig. Samtidig vil styret at Atlas-alliansen legger grunnlag for at det nye samarbeidet i "Together for Inclusion" kan videreføres som et viktig verktøy for rettighetsbasert og inkluderende utviklingssamarbeid.

Videre var Atlas-alliansen en sentral partner til Utenriksdepartementet i forberedelsen og gjennomføringen av Global Disability Summit i 2022. Dette toppmøtet, og oppfølging av det, har som mål å skape konkrete politiske resultater, spesielt for inkluderende bistand og humanitær innsats, samt legge grunnlaget for et bredere samarbeid mellom Atlas-alliansens organisasjoner og et bredt utvalg av funksjonshemmedes organisasjoner i det globale sør.

Annet

Sekretariatet har, i tråd med gjeldende smittevernregler, hatt ustrakt bruk av hjemmekontor gjennom 2021. Sekretariatet fortsetter å legge til rette for ansatte kan fortsette å jobbe hjemmefra ved behov i 2022, i tråd med gjeldende personalpolitikk.

Styrets årsberetning for 2021 er godkjent i styremøtet 21.06.2022.

Lilly-Ann Elvestad
Styreleder

Lars Ødegård
Styremedlem/nestleder

Hedvig Ekberg
Styremedlem

Terje Andre Olsen
Styremedlem

Ann-Eli Spiten
Styremedlem

Nora Ingdal
Styremedlem

Eirin Kallestad
Styremedlem

Marit Sørheim
Daglig leder